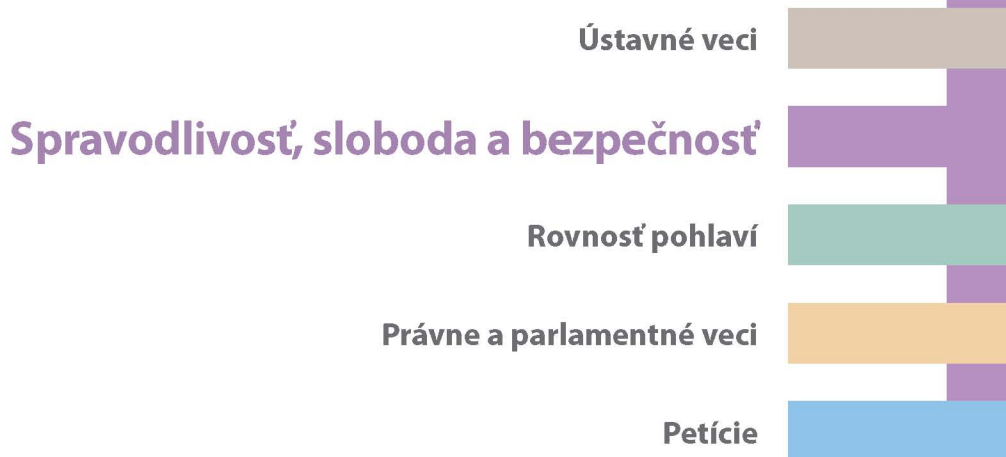

GENERÁLNE RIADITEĽSTVO PRE VNÚTORNÉ POLITIKY
ODDELENIE ODBORNÝCH ČINNOSTÍ **C**
OBČIANSKE PRÁVA A ÚSTAVNÉ VECI

Colná spolupráca v priestore slobody,
bezpečnosti a spravodlivosti

Úloha colných orgánov pri riadení
vonkajších hraníc EÚ

ZHRNUTIE

**GENERÁLNE RIADITEĽSTVO PRE VNÚTORNÉ POLITIKY
TEMATICKÁ SEKCIA C: PRÁVA OBČANOV A ÚSTAVNÉ VECI**

OBČIANSKE SLOBODY, SPRAVODLIVOSŤ A VNÚTORNÉ VECI

**Colná spolupráca v priestore slobody,
bezpečnosti a spravodlivosti**

**Úloha colných orgánov pri riadení vonkajších
hraníc EÚ**

ZHRNUTIE

Stručné zhrnutie

Táto štúdia porovnáva súčasnú úlohu colných orgánov na vonkajších hraniciach s ich predpokladanou úlohou. Veľká nerovnováha medzi účasťou colných orgánov a pohraničnou strážou bráni plynulej činnosti hraničnej kontroly a pre Úniu a jej občanov predstavuje bezpečnostné riziko vrátane teroristických útokov. V tejto štúdii sa analyzujú príčiny uvedenej nerovnováhy a navrhujú sa vhodné riešenia v súlade s medzinárodnými normami.

Tento dokument si vyžiadal Výbor Európskeho parlamentu pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci (LIBE)

AUTOR

Peter HOBGING

E-mail: hobbing@t-online.de

Koordináciu viedlo oddelenie pre spravodlivosť a domáce veci Centra pre európske politické štúdie (CEPS).

ZODPOVEDNÝ ADMINISTRÁTOR

Andreas HARTMANN

Tematická sekcia C – Práva občanov a ústavné veci

Európsky parlament

B-1047 Brusel

E-mail: andreas.hartmann@europarl.europa.eu

JAZYKOVÉ VERZIE

Originál: EN

Preklady: BG/CS/DA/DE/EL/ES/ET/FI/FR/HU/IT/LT/LV/MT/NL/PL/PT/RO/SK/SL/SV

O VYDAVATEĽOVI

Prostredníctvom uvedenej adresy sa môžete spojiť s tematickou sekciou alebo si objednať jej mesačník:

poldep-citizens@europarl.europa.eu

Rukopis dokončený v apríli 2011.

© Európsky parlament, Brusel 2011.

Tento dokument je dostupný na webovej stránke:

<http://www.europarl.europa.eu/studies>

ODMIETNUTIE ZODPOVEDNOSTI

Za názory vyjadrené v tomto dokumente nesie výhradnú zodpovednosť autor. Nemusia teda predstavovať oficiálny názor Európskeho parlamentu.

Reprodukcia a preklad na nekomerčné účely sa povoľujú pod podmienkou, že sa uvedie zdroj a vydavateľ dostane vopred oznámenie a kópiu.

ZHRNUTIE

Základné informácie

Hranice, ktoré sú vonkajšou ochranou Európskej únie a najmä jej priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, majú osobitný význam ako vstup do sveta a filter prichádzajúcej a odchádzajúcej dopravy. Vzhľadom na túto úlohu sú presne na prieniku dvoch hodnôt, konkrétne práva na slobodu pohybu na jednej strane a potreby zabezpečiť Únii a jej občanom ochranu pred hrozbami na druhej strane. Riadenie týchto hraníc je citlivou úlohou primerane zohľadňujúcou rôzne dôležité ciele.

Aj keď sú úlohy tradične dôkladne rozdelené medzi pohraničnú stráž/políciu (kontrola osôb) a colnú kontrolu (kontrola tovarov), pre tento dobre fungujúci systém vznikla náhle koncom roka 2010 ťažká úloha, keď Európu znepokojila skutočnosť, že teroristické zariadenia sa prepravovali neodhalené takmer cez celé jej územie, až kým ich nezastavili v Spojenom kráľovstve (tzv. jemenský plán bombového útoku). Nielenže niektoré policajné orgány považovali túto malú chybu za príležitosť požadovať policajné právomoci v rámci celého sektora leteckej nákladnej dopravy, ale dôkladnejšia analýza súčasnej situácie colnej spolupráce EÚ potvrdila, že colné orgány boli vo veľkom rozsahu oddelené od situácie na úrovni EÚ. Hlavné politické dokumenty, ako napríklad Štokholmský program alebo stratégia vnútornej bezpečnosti pri plánovaní budúceho alebo integrovaného riadenia hraníc prakticky nebrali do úvahy existenciu colnej kontroly.

Zdá sa, že táto situácia je nielen v rozpore so zavedenými európskymi tradíciami, ale tiež so súčasnými postupmi kdekoľvek na svete.

Ciele

Cieľom tejto štúdie je analyzovať túto pomerne nezvyčajnú situáciu a jej pôvod a vytvoriť možné riešenia, aby bolo možné prispôsobiť riadenie hraníc EÚ najnovším medzinárodným normám. Štúdia preto poskytuje súbor odporúčaní výboru LIBE Európskeho parlamentu, ktoré mu umožnia zamerať sa na úlohu colných orgánov v novom rámci EÚ pre riadenie hraníc, stanovenom v Štokholmskom programe a v budúcej stratégii EÚ pre colnú spoluprácu.

Predbežné otázky budú zamerané na nevyhnutnosť vykonať tieto opatrenia:

- zistiť, ako došlo k vyradeniu colných orgánov z európskeho riadenia hraníc;
- posúdiť schopnosti colnej správy EÚ, pokiaľ ide o rozsah ich splnenia kritérií účinného riadenia vonkajších hraníc z regulačného a bezpečnostného hľadiska;
- porovnať súčasný európsky integrovaný systém riadenia hraníc, ako ho vymedzila Rada v roku 2006, s normami stanovenými medzinárodným spoločenstvom, konkrétne Svetovou colnou organizáciou; a
- preskúmať, či súčasná história integrácie Európy so svojou typickou schizmou medzi prvým a tretím pilierom mohla prispieť k vytvoreniu osobitného európskeho modelu zameraného iba na politiku.

Na to, aby sa dosiahlo viac ako iba určenie problémov, štúdia navrhuje riešenia, ktoré by mohli opäť obnoviť úlohu colných orgánov a zladiť európske riadenie hraníc s medzinárodnými normami.

ODPORÚČANIA

- Odporúčanie 1. Európsky parlament by mal sledovať situáciu týkajúcu sa koncepcie integrovaného riadenia hraníc v EÚ. Prístup, ktorý sa uplatňuje v súčasnosti, pochádza z obdobia pred Lisabonskou zmluvou, t. j. ešte stále sa zakladá na medzivládnych pracovných postupoch podľa bývalej hlavy VI Zmluvy o EÚ, bez riadnej kontroly zo strany Európskeho parlamentu a Súdneho dvora Európskej únie. Keďže tento prístup sa jednostranne zameriava na kontrolu osôb, ktorú vykonávajú policajné orgány, pričom sa zanedbáva bezpečnosť nákladnej dopravy, ktorú majú zabezpečovať colné orgány, nie je ani zlučiteľný s medzinárodnými normami, ani neposkytuje uspokojivú ochranu a riadenie vonkajších hraníc (keďže chýba riadna účasť colných orgánov).
- Odporúčanie 2. Európsky parlament by mal požiadať Komisiu a Radu, aby uviedli, ako plánujú revidovať súčasnú koncepciu integrovaného riadenia hraníc, ako ju vymedzila Rada v roku 2006, s cieľom úplne začleniť colné orgány. Nedávne udalosti, ako napríklad jemenský plán bombového útoku v leteckej nákladnej doprave z októbra 2010 a strach z tzv. špinavých bômb v talianskom prístave Janov z februára 2011, jasne zdôrazňujú, že európska bezpečnosť je ohrozená nielen vstupom teroristov, ale tiež teroristickými zariadeniami bez sprievodu, ukrytými v nákladných zásielkach. Okrem toho, ak budú colné orgány uplatňovať prístup viac orientovaný na občanov/podniky (selektívne kontroly a kontroly z hľadiska rizika, a nie 100 % bežné kontroly), tento prístup by mohol byť základom rozumnejších koncepcií v oblasti hraničnej bezpečnosti.
- Odporúčanie 3. Európsky parlament by mal využiť súčasné hodnotenie agentúry FRONTEX, ako aj prebiehajúci postup zmien a doplnení nariadenia č. 2007/2004 o zriadení agentúry FRONTEX s cieľom podporiť výslovné želanie agentúry FRONTEX nájsť kompetentného partnera na strane colných orgánov. Uvedený partner by mal byť schopný zastupovať colné orgány v úplnom rozsahu ich právomocí, t. j. z regulačného aj bezpečnostného hľadiska. Pracovná skupina Rady pre colnú spoluprácu by preto nebola vhodnou voľbou.
- Odporúčanie 4. V tejto súvislosti by bola podpora Parlamentu potrebná na vytvorenie vhodného orgánu, ktorý by bol partnerom agentúry FRONTEX na strane colných orgánov, t. j. ako samostatná európska agentúra (Európska colná agentúra), alebo ak by to nebolo realizovateľné z rozpočtových dôvodov, ako spoločný podnik s Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF). Výrazné zastúpenie európsky zameraných colných orgánov v štruktúre integrovaného riadenia hraníc by takisto prispelo k ďalšiemu zlepšeniu systému európskej pohraničnej stráže v zmysle jasnej európskej identity.

GENERÁLNE RIADITEĽSTVO PRE VNÚTORNÉ POLITIKY

ODDELENIE ODBORNÝCH ČINNOSTÍ OBČIANSKE PRÁVA A ÚSTAVNÉ VECI **C**

Úloha

Oddelenia odborných činností sú odbornými jednotkami, ktoré poskytujú špecializované poradenstvo výborom, medziparlamentným delegáciám a iným parlamentným orgánom.

Oblasti politiky

- Ústavné veci
- Spravodlivosť, sloboda a bezpečnosť
- Rovnosť pohlaví
- Právne a parlamentné veci
- Petície

Dokumenty

Navštívte webovú stránku Európskeho parlamentu :
<http://www.europarl.europa.eu/studies>

FOTOGRAFIE POSKYTL:
iStock International Inc.

